

**Громадська організація
«Київський економічний науковий центр»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ:
МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 листопада 2018 року

Київ
2018

СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Козачук А. А.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ 95

Ляховченко Є. В.

РИНКОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ОБЛІК ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 98

Мелень О. В., Майструк О. Д.

ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ
«ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ»..... 101

Овод Л. В.

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЗА ЦЕНТРАМИ ВИТРАТ
НАУКОВО-ВИРОБНИЧИХ ЦЕНТРІВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ
ТА СЕРТИФІКАЦІЇ..... 103

Рішко С. С.

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ СОБІВАРТОСТІ
ТА ЇХ ЗАВДАННЯ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ 108

СЕКЦІЯ 10. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Миронова К. Ю.

СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМЕРА ДИНАМІКИ ІНСТРУМЕНТІВ 111

Чеверда С. С., Зублевська Я. Ю.

ОПТИМІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ
«ТРАНСПОРТНОЇ ЗАДАЧІ» 113

Шишкевич Р. А.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ КАЛЕНДАРЯ
ЕКОНОМІЧНИХ НОВИН 115

На основі трактувань вчених-економістів з питання визначення сутності поняття «фінансові результати» можна об'єднати тлумачення та надати узагальнене визначення. Фінансовий результат це показник, який визначається як різниця між доходами і витратами або зміною величини власного капіталу підприємства за певний період, отриманим у процесі господарської діяльності (окрім зміни капіталу за рахунок внесків або вилучення власниками), відображає ефективність діяльності суб'єкта господарювання, служить основним критерієм його фінансової стійкості і стратегії та виступає джерелом для фінансування подальшого розвитку діяльності підприємства. Таке визначення, на наш погляд, найбільш повно розкриває сутність фінансових результатів.

Отже, фінансовий результат є достатньо суперечливою та багатогранною категорією, а сама теорія походження фінансових результатів є питанням постійного вивчення різними науковцями.

Література:

1. Мардус Н. Ю. Сутність фінансових результатів підприємства і визначення їх місця у обліку, аудиті та аналізі / Н. Ю. Мардус, К. Ю. Корсунова // Інноваційно-інвестиційне забезпечення сталого соціально-економічного розвитку України: кол. монографія / ред. О. В. Маноїленко. – Харків: НТУ «ХПІ», 2017. – Розд. 1. – С. 29-37.
2. Мелень О. В. Фінансові результати діяльності підприємства: визначення, класифікація, управління / О. В. Мелень, О. В. Полтавець // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки): зб. наук. пр. – Харків: НТУ «ХПІ», 2017. – № 46 (1267). – С. 109-114.

Овод Л. В.

доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування

Хмельницький національний університет

м. Хмельницький, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЗА ЦЕНТРАМИ ВИТРАТ НАУКОВО-ВИРОБНИЧИХ ЦЕНТРІВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

Сучасні умови господарювання вітчизняних підприємств, зокрема обласних науково-виробничих центрів стандартизації, метрології та сертифікації України (далі НВЦСМС), пов'язані з цілою низкою проблем, вирішення яких вимагає оперативності та достовірності інформації на кожному рівні управління, а тому потребує використання певних інструментів і зміни існуючих методів управління

господарюючими суб'єктами. Отже, досить актуальним є перехід до децентралізованої систем управління та впровадження системи управлінського обліку за центрами відповідальності. Це дасть змогу активізувати внутрішні організаційно-економічні чинники ефективності діяльності науково-виробничих центрів стандартизації, метрології та сертифікації, зокрема, дозволить керівникам різних рівнів управління приймати обґрунтовані управлінські рішення та розподілити відповідальність щодо планування, контролю доходів, витрат і формування прибутку відділів та секторів цих підприємств.

Питання визначення сутності «центр відповідальності», їх види, особливості обліку за центрами відповідальності вивчались багатьма вітчизняними та закордонними авторами, серед яких: Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, К. Друрі, Р. Ентоні, Т.П. Карпова, І.О. Левера, С.О. Левицька, Л.В. Нападовська, Л.П. Рибаківа, Дж. Ріс, Я.В. Соколов, Фостер Дж. Хорнгрен та інші. Вивчення літературних джерел, узагальнення досвіду управління вітчизняними підприємствами в сучасних умовах свідчить про те, що проблеми впровадження системи управлінського обліку за центрами відповідальності в НВЦСМС залишаються недостатньо вивченими.

В загальному розумінні «центр відповідальності» – це визначена частина господарської діяльності підприємства, характерними рисами якої є відповідальність конкретної посадової особи за контроль та виконання певних показників [2]. Виокремлення центрів відповідальності загалом, організація управлінського обліку за центрами відповідальності передбачає децентралізацію управління, що дозволяє встановити персональну відповідальність керівників підрозділів за результати їх роботи, приймати та виконувати рішення в частині їх відповідальності, а саме в управлінні, прогнозуванні і контролі витрат та результатів діяльності [3].

Оскільки центри відповідальності створюються в залежності від галузі, рівня управління, організаційної структури, технології виробництва та складу витрат підприємства, тому за ними слід здійснювати і групування витрат для їх управлінського обліку і контролю, тобто формувати центри витрат. При цьому при поділі на центри витрат саме НВЦСМС необхідно враховувати такі вимоги [1, с. 407; 4, с. 36]:

- поділ витрат на прямі і непрямі, змінні та постійні;
- існування прямих витрат, що пов'язані з діяльністю центру витрат;
- кожний центр витрат встановлює показник для вимірювання обсягу діяльності і бази для розподілу непрямих (постійних) витрат;
- кожний центр витрат повинен мати відповідального за рівень витрат;
- ведення обліку витрат з достатнім ступенем їх деталізації для аналізу, планування, обліку й уникнення трудомісткості облікових процедур.

Більшість українських та зарубіжних вчених виокремлюють та класифікують центри витрат з метою планування та обліку витрат, а також їх деталізації, посилення контролю і підвищення точності калькулювання. Оскільки НВЦСМС створено з метою виконання державних функцій у сфері стандартизації, метрології, сертифікації та державного контролю за забезпеченням єдності і достовірності вимірювань, існують певні особливості у групуванні центрів витрат. Вивчення літературних джерел та особливостей діяльності НВЦСМС дозволило нам за результатами дослідження запропонувати класифікацію центрів витрат вказаних підприємств та їх загальну характеристику, що представлено у табл. 1 [5].

Таблиця 1

Класифікація і характеристика центрів витрат науково-виробничих центрів стандартизації, метрології та сертифікації України

Класифікаційна ознака	Види центрів витрат	Характеристика центрів витрат	Центри витрат НВЦСМС
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
За рівнем управління	Центр витрат – підприємство	Центром витрат вважається підприємство в цілому	Науково-виробничий центрів стандартизації, метрології та сертифікації
	Центр витрат – структурний підрозділ	Центри витрат, які формуються за кожним структурним підрозділом	Сектор нормативної документації Відділ геометричних і механічних вимірювань Відділ електрорадіотехнічних вимірювань Відділ теплотехнічних вимірювань та фізико-хімічних вимірювань Відділ підтвердження відповідності продукції в галузях економіки Відділ з підтвердження відповідності систем управління якістю та харчової продукції Випробувальна лабораторія харчової та промислової продукції Сектор інформаційних технологій Відділ бухгалтерського обліку та податків Планово-економічний відділ Відділ матеріально-технічного, транспортного забезпечення та охорони Сектор юридичного забезпечення Сектор документообігу та архівної роботи Сектор кадрового забезпечення

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
	Центр витрат – вид виконаних робіт (наданих послуг)	Центри витрат, що формуються з метою обліку і калькулювання собі вартості робіт, послуг	Стандартизація Метрологія Підтвердження відповідності Випробувальні лабораторії Адміністративні послуги
За відношенням до основної діяльності	Виробничі	Центри витрат, що виокремлюються за видами основного та обслуговуючого виробництва	1) центри витрат основного виробництва: - сектор нормативної документації; - відділ геометричних і механічних вимірювань; - відділ електрорадіотехнічних вимірювань - відділ теплотехнічних та фізико-хімічних вимірювань - відділ підтвердження відповідності продукції в галузях економіки;
За відношенням до основної діяльності	Виробничі	Центри витрат, що виокремлюються за видами основного та обслуговуючого виробництва	- відділ з підтвердження відповідності систем управління якістю та харчової продукції - випробувальна лабораторія харчової та промислової продукції; 2) центри витрат обслуговуючого виробництва: - відділ матеріально-технічного, транспортного забезпечення та охорони
	Номинальні	Центри витрат, що функціонують для групування витрат загального призначення, які важко пов'язати з структурним підрозділом, видом робіт і послуг	Сектор інформаційних технологій Відділ бухгалтерського обліку та податків Планово-економічний відділ Сектор юридичного забезпечення Сектор документообігу та архівної роботи Сектор кадрового забезпечення
За видами витрат, що є об'єктом контролю	Технологічні	Центри витрат, що формуються відповідно до технології виробництва і є можливість визначати витрати та результати їх діяльності	Сектор нормативної документації Відділ геометричних і механічних вимірювань Відділ електрорадіотехнічних вимірювань Відділ теплотехнічних та фізико-хімічних вимірювань Відділ підтвердження відповідності продукції в галузях економіки Відділ з підтвердження відповідності систем управління якістю та харчової продукції Випробувальна лабораторія харчової та промислової продукції

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4
	Дискреційні	Центри витрат, що відповідають структурним підрозділам, витрати яких не можуть бути співставлені з відповідним фінансовим показником	Сектор інформаційних технологій Відділ бухгалтерського обліку та податків Планово-економічний відділ Відділ матеріально-технічного, транспортного забезпечення та охорони Сектор юридичного забезпечення Сектор документообігу та архівної роботи Сектор кадрового забезпечення

Зазначені види центрів відповідальності (центрів витрат) нами позиціонуються як об'єкти обліку для деталізації витрат на прямі та непрямі, посилення контролю за їх рівнем і калькулювання витрат за видами робіт та наданих послуг.

Основою управлінського обліку за названими центрами відповідальності (центрів витрат) в НВЦСМС має бути закріплення витрат і доходів за керівниками різних рівнів і систематичний контроль за виконанням ними затверджених бюджетів. Організація управлінського обліку за центрами відповідальності (центрів витрат) має більше переваг ніж недоліків, тому може стати дієвим інструментом управління та створити інформаційне забезпечення для прийняття ефективних управлінських рішень.

Література:

1. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник. – 3-тє вид. – К.: Лібра, 2006. – 704 с.
2. Іванечко П. М. Облік витрат за «місцями виникнення» та за «центрами відповідальності» як основа побудови управлінського обліку витрат / П.М. Іванечко. // Галицький економічний вісник. – 2009. – № 2. – С. 139-143.
3. Левера І.О. Облік за центрами відповідальності в сільськогосподарських підприємствах / І. О. Левера. // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 3. – С. 73-76.
4. Левицька С.О. Практичні аспекти впровадження управлінського обліку (на прикладі центрів відповідальності «Витрати») / С. Левицька // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 6. – С. 34-44.
5. Рибаківа Л. П. Організація управлінського обліку за центрами витрат: теорія і практика / Л. П. Рибаківа. // Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки. – 2016. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2016_1_21.